

Vljudno vas vabimo na odprtje dveh razstav otroške ilustracije

Galerija Kresija

Odsevi v otroških očeh, Podobe Jelke Reichman,

lanskoletne Župančičeve nagrajenke za življenjsko delo,

ki bo v petek, 23. aprila 2010, ob 18. uri

v Galeriji Kresija, Stritarjeva 6, Ljubljana;

V spremljevalnem programu razstave v Galeriji Kresija bomo skupaj z ljubitelji branja in društvom Bravo prebrali zgodbe iz slikanic in knjig, ki jih je ilustrirala Jelka Reichman. Srečanja bodo v mesecu maju vsak torek in četrtek med 17. in 18. uro in ob sobotah med 10. 30 in 11.30.

Izbor mlajše slovenske ilustracije (po izboru Jelke Reichman),

ki bo v četrtek, 22. aprila 2010, ob 18. uri

v galeriji Srečišče, Hostel Celica, Metelkova 8.

Razstavljali bodo: **Suzi Bricelj, Ana Košir, Maša Kozjek, Polona Lovšin,**

Damijan Stepančič, Peter Škerl, Gorazd Vahen in Ana Zavadlav.

Razstavi sta del programa Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010

Razstavi bosta na ogled do 30. maja 2010.

Mestna občina
Ljubljana

Galerija Kresija, Stritarjeva 6, 1000 Ljubljana, Slovenija

T: +386 (0) 1 306 1036, +386 (0) 1 306 1171

E: galerija@ljubljanas.si, bistra.varl@ljubljanas.si

www.ljubljana.si/si/zivljenje-v-ljubljani/kultura-turizem/razstavni-prostori-mol

Ponedeljek - petek / Monday - Friday 10.00 - 18.00

Sobota / Saturday 10.00 - 14.00

Nedelja / Sunday 10.00 - 13.00

Prazniki zaprto / Closed on public holidays

Vstop prost / Free entrance

Za pomoč pri realizaciji projekta se lepo zahvaljujemo:

Pavletu Učakarju, MK Ljubljana; Stanetu Klunu, Miklova Hiša Ribnica; Miranu Žnidarcu, Antik Rogaška, Skupina Pivovarna Laško in vsem bralcem za sodelovanje in dobro voljo.

Galerija Kresija

Ilustraciji Jelke Reichman iz arhiva MK

Jelka Reichman je rojena 23. avgusta 1939 v Ljubljani. Slikarstvo je študirala pri Mariju Preglu na ALU v Ljubljani in diplomirala leta 1964. Izpopolnjevala se je na grafični specialki (1964-71) pri Marjanu Pogačniku in Riku Debenjaku. Po letu 1972 se je povsem posvetila likovnemu delu za otroke in mladino in je od tedaj ustvarila zavidljiv opus, ki obsega več kot 160 knjižnih objav. Je dobitnica številnih nagrad, med drugimi: Levstikove nagrade, 1979; Nagrade Hinka Smrekarja za življenjsko delo, 2002; Levstikove nagrade za življenjsko delo, 2005; in Župančičeve nagrade za življenjsko delo, 2009. Bibliografija ilustriranih knjig Jelke Reichman je objavljena v knjigi Čudežni vrt, MK, Ljubljana, 2009.

Odsevi v otroških očeh Podobe Jelke Reichman

Odsevi v otroških očeh

Poletje, detajl pročelja Pediatrične klinike

Foto: Žiga Okorn

V slovenski likovni ustvarjalnosti za otroke, ki sega v sam svetovni vrh, imajo podobe akademske slikarke Jelke Reichman posebno mesto. Od zgodnjih šestdesetih let, ko je ustvarila prve slikanice, pa do danes so njene upodobitve otrok, živali, narave in kulturne dediščine nepogrešljivi del izkušnje otroštva že tretje generacije. Dobra štiri desetletja, v katerih se je način življenja in doživljanja temeljito spremenil, so njene podobe ostale takorekoč nespremenjene, a vendar vedno znova izvirne, izrazno močne in s tem tudi aktualne. Ohranile so ne le svet otroštva, temveč tudi mir, v katerem je vztrajala, in s tem občutek varnosti, ki ga danes tako pogrešamo. V najplemenitejšem pomenu besede, ki ga nosi ilustracija, je razsvetljenje otroštva morda najprimernejši izraz, s katerim lahko opišemo njeno večno vračanje k izvoru, ki v vsaki ponovitvi nosi vir novega začetka.

Zanimivo je, kako samozavestno je nastopila mlada ilustratorka v svoji prvi slikanici Šivilja in škarjice. Kot bi si že kot deklica, v samoti čarobnega vrta pod ljubljanskim gradom, ponavljala Bogdankine besede: »Kaj, ko bi jaz imela take škarjice...« Otroške želje so uresničljive z delom v spodbudnem okolju, v katerem se je Jelka Reichman našla že v času svojega študija na ljubljanski likovni akademiji. Reichmanova sodi v generacijo slikarjev, ki je na začetku sedemdesetih let nastopila z novo, t.i. ekspresivno figuraliko, za katero je v prvi vrsti značilno iskanje večje poenostavljenosti oblik predmetov, slikanje s čistimi, nemodeliranimi, plakatnimi barvami, širokimi ploskvami in šablonizirano risbo. Grafika, zlasti sitotisk, je bila v velikem zagonu in Reichmanova je leta 1971 končala grafično specialko. Na prvi pogled se zdi, da je bila njena pot ilustratorke takrat že daleč od sodobnih umetniških trendov, toda prav zgodnejše ilustracije razkrivajo skupna likovna izhodišča s sočasnimi slikarskim izrazom Metke Kraševc, Franceta Novinca ali grafikami Lojzeta Logarja. Celó več, kaže, da ji je prav ilustracija omogočila ustvarjalno preigrati nekatere vzorce novega slikarstva, ki je bil nekakšna zmes evropskih in ameriških tendenc nove figuralike in poparta, ne da bi pri tem izgubila stik s svojo lastno poetiko in osebno izkušnjo.

Moč ilustracije z odraščanjem narašča; to kar je otrok sprejel v svoje mehko, še ne razloženo sestvo, raste z njim, mu pomaga prepoznavati svet, v katerega odrašča, in se kot kamenček ali kos stekla zasveti iz globin duše, ko nanje posveti žarek svetlobe. Razsvetljenje otroštva je poslanstvo, ki so ga deležni redki ilustratorji, povezano s pravim razmerjem med doživljanjem sebe, skoraj sebičnostjo, ki si ne pusti vzeti svojih sanj in spominov, ter razdajanjem, ki to najgloblje svoje upa deliti z drugimi. Lahko ga uzremo pri materi v Vorančevi povesti Levi devžej, ki je odprtega srca sprejemala revne sosedove otroke, medtem ko so domači ljubosumno opazovali ukradene objeme. Z natančnostjo poznavalca otroške duše in zbiralca starin se je Jelka Reichman posvetila tej povesti in ustvarila slikanico polno podob iz etnološke kulturne dediščine z vso ljubeznijo do ročno oblikovanega orodja, topline naravnih materialov in preprostosti oblik. Kar je posamezniku otroštvo, je za človeštvo njegova kulturna dediščina: neizčrpna skrinja, z vsemi bridkimi in srečnimi zrni. Avtorčin opus je izjemnen vpogled v to, kako skozi prizmo starosvetnosti proseva in se rojeva novo, kar ji omogoča, da se smelo loti najsodobnejših izzivov. Eden takih je poslikava pročelja nove pediatrične bolnišnice v Ljubljani z upodobitvami letnih časov; zahteven in dolgotrajen projekt, ki je od ilustratorke terjal prilagajanje gradbenim materialom in konstrukcijskim zakonitostim steklene opne. Na eni strani hladna, steklena in temno siva marmorna arhitektura, na drugi vedro rajanje otrok na živopisanem traku vzhodnega in severnega pročelja; nedvoumna estetska zaostritev, ki pa v stvarnem išče pomiritev, v smislu, kot jo je znotraj svoje upodobitve izostrila Jelka Reichman. Naj bodo na severni strani te Pomladi polno deležni bolni otroci, ki jo za temi stenami najbolj potrebujejo.

Vesna Krmelj